

»I ja sam nezaposlena Bjelovarčanka«...

To vam je poput priznanja alkoholičara, koji se nada i silno trudi, da će jednom, promijeniti svoj status, te će tada moći reći, da je pet godina trijezan.

Kada bolje razmislim, mislim da tu postoje i određene sličnosti.

Osjećate gorčinu (jer, kako ste se zaboga mogli dovesti u tu situaciju, a bili ste tako perspektivni i ambiciozni), osjećate i ljutnju (ovo mi stvarno nije trebalo, a kada sam upisao faks, mislila sam da ću već imati bogat radni staž), možda pomalo i sram (a možda sam zaista nesposobna i nesnalažljiva??, pa mogla sam se bar učlaniti u neku stranku, pa tada više, ne bih bila nezaposlena), osjećate već pomalo i bijes (koliko još ovako?), a pomalo i očaj (ne mogu više...).

Prolazit ćete brojne faze, od negiranja, ljutnje, bijesa, tuge, depresije, očaja, pa do potpune ravnodušnosti i tuposti. Ne nužno tim redom.

Uglavnom, u vama se miješa, mnogo raznih emocija i kaotičnih stanja, a liječenje od tog stanja, svakako će vam trebati. Preporučujem u tom slučaju, sadnju cvijeća, vrta ili slično.

Ima vrlo terapijski učinak, a i imat ćete, nešto zdravo i fino za pojesti.

Također bi vrlo dobar potez, Zavoda za zapošljavanje, bila grupa podrške, za sve dugotrajno nezaposlene. Čovjek nakon dužeg vremena, zaista upada u razna, krizna stanja.

Kada jednom postanete broj na Zavodu za zapošljavanje, onda ste ušli u Danteov Pakao. Tamo stoji natpis »izgubite nadu, vi koji ulazite«.

Svi vi, koji ste se možda tamo, tek nedavno našli, budite realni. Oni vam neće naći posao. Možda tek vrlo, vrlo rijetkim pojedincima. Oni, koji su tako našli posao, neka mi otkriju štos.

Na Zavodu sam oko pet godina. Ja sam, by the way, odgajatelj predškolske djece, popularno rečeno, teta u vrtiću. Iako imam diplomu, koja mi služi umjesto zastave, pa mašem s njom na poneki nacionalni praznik, višegodišnji staž i položen stručni ispit, završenu glazbenu školu, znanje engleskog jezika i bar osnovnu informatičku pismenost, te još k tome, dosta dobro pišem, to mi sve, nije od bilo kakve koristi.

Usto sam već godinama i samohrani roditelj dvije kćeri, što bi mi trebalo, u nekom normalnom svijetu, predstavljati neku olakotnu okolnost. Ispalo je, da mi predstavlja otežavajuću, pa sam čak pomislila, da napišem, kako sam u sretnom braku. Ali sam se predomislila, jer lažljivac nisam. Mislila sam već i da se učlanim u neku stranku, ali ne mogu niti to. Nisam nikada bila prodana duša.

Za čistačice ili neka slična radna mjesta, govorili su mi da imam previše škole (to vam je tako, previše škole je često puta, višak), posla u struci, baš i nema, a za mnoge ostale poslove, bila sam valjda, nepodobna.

I tako sam ja, još nekada davno, nakon što sam postala broj na Zavodu za zapošljavanje, počela aktivno i revno, entuzijastično i nadobudno, tražiti posao. Baš kao i vi mnogi, koji sad ovo čitate. I tada ulazite u centrifugu razočaranja, lažnih natječaja, bizarnih razgovora, odbijenica, nade, tuge i raznoraznih čudnih raspoloženja.

A kada ga tražite godinama, nemojte se čuditi, ako doživite i pokoju hiperventilaciju, napadaje panike, nesanicu i kojekakve noćne more. Ne zabrinjavajte se previše, to nisu prvi znaci ludila.

Sve to pripada u staž i svakodnevicu, nezaposlenog građanina.

NATJEČAJI, MOLBE, ŽIVOTOPISI I RAZGOVORI

Kada počnete aktivno tražiti posao, prvo morate imati, jako dobar životopis. Pa sada već postoje i radionice, kako ga, što bolje napisati. Napisati odličan životopis, koji će zainteresirati poslodavca i predstaviti vas u što boljem svjetlu, nešto je, što svakako, morate naučiti. Pa što bi inače radili, svi ti silni radnici na Zavodu?

Pa onda napravite prvi, drugi, treći...i još bezbroj, raznoraznih životopisa. I vježbate svoju kreativnost, nije to tako ni loše.

Pa se pitate, nahvaliti se što više ili pokazati skromnost?

Jer kažu da je skromnost vrlina.

A s druge strane, svi vole samopouzdanu ljude, sa stavom.

Tako je i sa zamolbom. Nije to baš tako jednostavno, kako se čini. Ali, ne brinite, nakon nekog vremena, pisat ćete ih i žmirečki.

Pa nakon mnogih desetaka ili stotina, poslanih zamolbi, možda vas pozovu i na pokoji razgovor. A oni mogu biti, zaista čudnovati.

Jednom me je prilikom, jedan gospodin pitao o bračnom stanju, pa sam rekla da sam

razvedena . Tada mi je rekao, kako se nada, da nisam razvedena svojom krivnjom, na što su se nasmijali svi prisutni. A bilo ih je mnogo. Situacija nije bila nimalo zabavna i ugodna.

Dovođenje ljudi u neugodne situacije, kao i zadiranje u intimne stvari, na razgovorima za posao, nažalost je postalo nešto normalno.

Ne znam je li gospodin, želio čuti moju životnu priču, koja inače zaista, pomalo liči na filmsku i da sam mu je ispričala, zasigurno bi pustio i pokoju suzu, ili je želio ispasti »faca«, pred ostalim prisutnima, no, takve jeftine fore, zaista nisu nikako u redu.

Kao da vam i ovako nije dovoljno mučno, od sve te neizvjesnosti, treme, iščekivanja i preznojavanja.

Čula sam nedavno od jedne žene, da su je pitali, što su njeni bivši kolege, mislili o njoj kao radniku. Kojeg li pitanja. Tipično trik pitanje, jer ako kažete sve najdivnije i najkrasnije o sebi, pomislit će, kako ste totalno bahati, prepotentni i arogantni, a ako idete na skromnost, pomislit će, da nemate dovoljno samopouzdanja, da ne poštujete sebe i zaključiti, kako im takav radnik, ne treba. Treba valjda naći zlatnu sredinu.

Također je problem, kako doći na određeni razgovor. Kažu da su lijepi i zgodni ljudi, uspješniji u životu. Pa sam si često razmišljala o tome, prije razgovora. Ako se ušminkam i lijepo obučem, pomislit će, kako držim do sebe, ali mogu i pomisliti da sam prenapadna, preušminkana i kako samo razmišljam o fizičkom dojmu. Zasigurno bi pomislili, kako ću više vremena provoditi, pred ogledalom, nego na radnome mjestu.

A možda da ipak dođem onako klošarski, da se vidi kako sam jadna, nezaposlena žena, bez novaca, u teškoj egzistencijalnoj situaciji i igram na kartu, žrtve ovog društva?

Eto, tko bi sad znao...

A tek pitanje, ponašanja na određenom razgovoru. Kažu da je važan stav koji pokažete. Morate biti svoji, pucati od samopouzdanja, pozitivne energije, volje, želje, isijavati...

Pa još osmijeh na licu i to u pravom trenutku, prava riječ na pravom mjestu, odlučan ulazak i izlazak. Kao na modnoj reviji. Naporan je to posao biti nezaposlen.

Teške su to dileme, znam da znate. Ponekad morate potrošiti dane i noći, kako bi donijeli, dobru odluku. Jer samo jedan, jedini, krivi potez, osmijeh u krivom trenutku, pogrešna riječ ili pokret, mogu utjecati na vašu budućnost. Zato bi na vratima trebalo pisati... Oprez!!

NEZAPOSLENOST KAO POSAO

Uistinu, biti nezaposlena osoba koja traži posao, velika je umjetnost. Zapravo je to težak i naporan posao, koji zahtijeva mnogo vremena (pa treba svaki dan pretražiti sve te silne portale, raspitati se kod znanih i neznanih), živaca (sve to iščekivanje, nadanje, pa razočaranja, oduzimaju mnoge godine života, stvaraju bore i uzrokuju mnoge sijede) i mukotrpnog rada (treba se dobro pripremiti, za sva ta iznenađujuća i bizarna pitanja, treba pametno osmisliti »outfit« za razgovor, treba se psihički pripremiti za najgore – još jednu odbijenicu).

Većina tih natječaja, kao i razgovora, svejedno su čista formalnost. Najčešće se zna, tko će dobiti, određeno radno mjesto. Tako da sve to gubljenje vremena, živaca, šminke i sve te silne psihičke i fizičke pripreme, su čisti apsurd.

Jer, među nama, svi jako dobro znamo, da se poslovi, u većini slučajeva, dobivaju preko političke linije, dobrog starog »kumstva« ili neke dobre cifre u koverti.

Kada negdje, između svih tih, potraga za natječajima, pisanja zamolbi i životopisa, razgovora i nadanja, očekivanja i razočaranja, počnete psovati državu, grad i selo, proklinjati korumpiranost i licemjerje i tupo gledati u zid, sanjareći kako pakirate kofere, znajte, da ste dosegli pravu količinu razočaranja.

Ali, s druge strane, ako ipak, uslijed sveg tog kaosa, borbe i padova, ne izgubite dušu,

smatrajte se velikim pobjednikom.

Jer... mnogima se dogodilo upravo to. Pa su se prodali, po jeftinoj cijeni.

Onoga dana, kada sam se ulovila, kako razmišljam o odlasku, o tome da počnem pisati roman, o smislu i nesmislu života, o ljudskoj gluposti koja je bezgranična, o tome koliko još ima lijepih duša na ovome svijetu i je li poštenje zaista potpuno izumrlo, shvatila sam da je biti nezaposlen, zaista zaposlena radnja.

Jer, da sam zaposlena, vjerojatno ne bih, toliko razmišljala.

A ovako ću možda, dokučiti mnoge filozofske zavrslame, odgonetnuti na nebrojena misteriozna pitanja, spoznati sve tajne, tih famoznih razgovora i napisati najkreativniji životopis na svijetu. Bez radionice na Zavodu.

Možda jednom postane pravi hit.

Kao što ću potpuno otupiti na ono, što nazivamo razočaranje ili odbijanje.

Možda dostignem i pravo, zen stanje.

Ako me jednom ugledate u našem parku, kako ležim na travi i gledam prema suncu, znajte da se dogodilo i to. Možete mi se i pridružiti.

I na kraju, zahvaljujem svim potencijalnim poslodavcima, koji su me odbili, jer da nisu, vjerojatno nikada, ne bih otkrila svoj spisateljski talent, a svoje drage čitatelje, davila svojim kolumnama, svaki tjedan.

Možda ste i vi mnogi, otkrili svoje jedinstvene talente. Ako još niste, nikada nije kasno.

Svako zlo, za neko dobro, rekli bi naši stari.

Eto... nije li život lijep?

Pusa svim mojim, nezaposlenim životnim suborcima (nakon toga i vama zaposlenima, znam da i mnogima od vas nije lako).

I... ne predajte se nikada.